

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวางแผน การจัดหา การผลิต การส่งมอบ และการส่งคืนสินค้ากลับของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าไหมทอมือ และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการ รวมทั้งแนวทางการพัฒนาโซ่อุปทานของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าไหมทอมือของกลุ่มอาชีพผ้าไหมทอมือในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 21 กลุ่มใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอจักราช บัวใหญ่ เมืองยางและปักธงชัย ซึ่งรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มอาชีพมีการวางแผนเพื่อการทำงานประจำวันจากประสบการณ์ โดยพิจารณาจากความสามารถในการทอผ้าเป็นหลัก จากนั้นจึงวางแผนสั่งซื้อวัตถุดิบและเตรียมการผลิต รวมทั้งไม่มีการตั้งเป้าหมายในการดำเนินการและไม่มีการวางแผนจัดบันทึกข้อมูลใดๆ (2) กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่จัดซื้อวัตถุดิบด้วยเงินสดจากผู้จำหน่ายภายในท้องถิ่น เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้จำหน่ายวัตถุดิบหลัก คือ เกณฑ์คุณภาพของวัตถุดิบ ส่วนเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้จำหน่ายวัตถุดิบรอง คือ เกณฑ์ความสะดวกในการซื้อ กระบวนการจัดหาวัตถุดิบเริ่มจากตรวจสอบคำสั่งซื้อของลูกค้าและสำรวจปริมาณวัตถุดิบคงเหลือและจำนวนคนทอผ้า แล้วจึงคำนวณปริมาณวัตถุดิบที่ต้องสั่งซื้อเพิ่มตามประสบการณ์ของตนเอง (3) กลุ่มอาชีพที่ทอผ้าเป็นอาชีพหลักส่วนใหญ่ทอผ้าไหมตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ส่วนกลุ่มอาชีพที่ทอผ้าเป็นอาชีพรองจะทอผ้าไหมไว้รอจำหน่าย กระบวนการผลิตใช้แรงงานคนเป็นหลัก มีกำลังการผลิตอยู่ระหว่าง 10,000 – 40,000 หลาต่อปี (4) กลุ่มอาชีพจัดส่งผ้าไหมให้ลูกค้าผ่านบริการรถโดยสารสาธารณะและส่งตัวแทนไปร่วมงานแสดงสินค้ากับภาครัฐ (5) กลุ่มอาชีพผ้าไหมทอมือไม่มีการส่งคืนวัตถุดิบให้ผู้จำหน่ายและมีการรับคืนผ้าไหมจากลูกค้าน้อยมาก (6) กลุ่มอาชีพควรมีการวางแผนการจัดซื้อวัตถุดิบ แผนการผลิต และกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน พร้อมทั้งจัดบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของตน และภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพทอผ้าไหมแก่เยาวชน เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนแรงงาน

Abstract

This research was aimed to study the operating processes of OTOP products in the type of silk clothes and to suggest how to increase the operating efficiency for entrepreneurs in Nakhonratchasima province. The samples, selected by the purposive sampling, consisted of 21 community enterprises from Chakkarat, Buayai, Muangyang, and Pakthongchai districts. The data from interview were analyzed by qualitative and quantitative techniques.

The results showed six points as followed. Firstly, the OTOP groups planned for their routine production by considering their labor capacities without setting the operating goals and having any records. Secondly, the procuring process was initiated with checking the customer orders and the amount of inventory and then calculating the required raw materials. The groups mostly paid for their raw materials in cash with quality and convenient criteria. Thirdly, the manual labors were used in operating processes with a capacity between 10,000 – 40,000 yards a year. Fourthly, the OTOP groups delivered their silk clothes via public buses and occasionally had their sales representatives sell their products at the public trade shows. Fifthly, the OTOP groups did not return any raw materials to their vendors but received only a few silk returns from their customers. Finally, the community enterprises should plan for their procuring and operating processes, set their operating targets, and record their operating results. Moreover, the public sector should also provide the silk weaving training to relieve the labor shortage problem.